



**Douglas Adams**

**Reštaurácia  
na konci vesmíru**

# Reštaurácia na konci vesmíru



DOUGLAS ADAMS

Reštaurácia  
na konci  
vesmíru

Copyright © 1980 by Completely  
Unexpected Productions Ltd.  
Slovak edition © Vydavateľstvo SLOVART, spol. s r. o.,  
Bratislava 2004, 2014  
Translation © Patrick Frank 2004, 2014

**ISBN 978-80-556-1115-0**

Všetky práva vyhradené. Žiadna časť tejto knihy nesmie byť reprodukováaná ani šírená v nijakej forme, žiadnymi prostriedkami; či už elektronickými, alebo mechanickými, vo forme fotokópií či nahrávok, alebo prostredníctvom súčasného, alebo budúceho informačného systému a podobne, bez predchádzajúceho písomného súhlasu vydavateľa.

Venované Jane a Jamesovi  
s veľkou vďakou,  
Geoffreymu Perkinsovi za to,  
že dosiahol nepravdepodobné,  
Paddymu Kingslandovi, Lise Braunovej  
a Alickovi Halovi Munrovi za to, že mu pomohli,  
Johnovi Lloydovi za pomoc  
s pôvodným scenárom *Milliways*,  
Simonovi Brettovi za to, že to celé naštartoval,  
a albumu Paula Simona *One Trick Pony*, ktorý  
som si počas písania tejto knihy stále púšťal.  
Päť rokov je nepochybne priveľa.

Špeciálne poďakovanie patrí  
Jacqui Grahamovej za nekonečnú trpezlivosť,  
láskavosť a všakovaké jedlá.

Existuje teória, ktorá tvrdí,  
že ak raz niekto zistí,  
prečo a načo presne je vesmír,  
ten sa okamžite vyparí  
a nahradí ho niečo ešte oveľa bizarnejšie  
a nevysvetliteľnejšie.

Existuje aj druhá teória, ktorá tvrdí,  
že sa to už stalo.

# 1

Zatiaľ to vyzerá takto:

Na začiatku bol stvorený vesmír.

Veľa ľudí to dosť rozčúlilo a všeobecne sa to považuje za dosť nešťastný ťah.

Veľa foriem života verí, že ho stvoril nejaký ten boh, iba rasa Džatratridov z Vidlovodlu Šešť je presvedčená, že vesmír v skutočnosti vysmrkala bytosť menom Veľký Zelený Chrchliak.

Džatratridovia, žijúci v neustálom strachu z príchodu čohosi, čomu hovoria „veľká biela vreckovka“, sú drobné modré bytosti s vyše päťdesiatimi rukami, vďaka ktorým sa stali jediným inteligentným druhom v dejinách, ktorý vymyslel dezodorant v spreji skôr ako koleso.

Teória Veľkého Zeleného Chrchliaka však nie je všeobecne uznávaná nikde okrem Vidlovodlu Šešť, a keďže vesmír je nesmierne záhadné miesto, neprestajne sa hľadajú ďalšie vysvetlenia.

Jeden druh hyperinteligentných pandimenzionálnych bytostí napríklad zostrojil gigantický superpočítač Studnicu múdrosti, aby raz a navždy vypočítal odpoveď na Veľkú otázku života, vesmíru a všetkého.

Studnica múdrosti sedem a pol milióna rokov počítal, zvažoval a preveroval, až nakoniec vyhlásil, že odpoveď je: „Štyridsaťdva.“ Následkom toho vznikla potreba vybudovať ďalší, ešte väčší počítač, ktorý zistí, ako vlastne znie tá otázka.

Tento počítač nazvaný Zem bol taký veľký, že si ho často mýlili s planétou. Najviac to platilo o čudáckych tvoroch podobných opiciam, ktoré sa prehánali po jej povrchu a vôbec si neuvedomovali, že sú iba časťou gigantického počítačového programu.



Je to veľmi zvláštne, pretože nič z toho, čo sa na Zemi stalo, nemohlo mať bez tejto v podstate prostej a ľahko pochopiteľnej informácie ani najmenší zmysel.

Najsmutnejšie na celej veci je to, že tesne pred kritickým momentom vyhlásenia výsledku Zem nečakane zdemolovali Vogóni, aby – aspoň tak to tvrdili – ustúpila hyperpriestorovému diaľničnému obchvatu, a všetky nádeje na odhalenie zmyslu života sa navždy rozplynuli.

Alebo to aspoň tak vyzeralo.

Dve z tých čudáckych bytostí podobných opiciam to totiž prežili.

Prvou z nich bol Arthur Dent. Zachránil sa preto, lebo sa ukázalo, že jeho priateľ Ford Prefect nie je z Guildfordu, ako donedávna tvrdil, ale odniekiaľ z okolia Betelgeuze, a čo je v tomto prípade podstatnejšie, vie, ako si stopnúť lietajúci tanier.

Tricia McMillanová – Trillian – opustila planétu o šesť mesiacov skôr. Odišla z nej so Zafodom Bíblbroxom, vtedajším prezidentom galaxie.

Dvaja ľudia.

To je všetko, čo ostalo z najväčšieho experimentu všetkých čias – pokusu o nájdenie Veľkej otázky života, vesmíru a všetkého.

Títo dvaja sa momentálne nachádzajú vo vesmírnej jachte, lenivo sa plviacej temným vesmírom, ku ktorej sa zo vzdialenosti necelého milióna kilometrov rúti vogónska loď.

## 2

Ako všetky vogónske lode, aj táto vyzerala, akoby ju nie navrhli, ale skôr vyvrhli. Nepríjemné žlté hrudky a výrastky, ktoré z nej trčali v tých najnechutnejších uhloch, by dokázali znetvoriť aj tú najkrajšiu loď, no v prípade tohto vogónskeho plavidla bolo niečo také, bohužiaľ, absolútne nemožné. Na oblohe sa údajne objavili aj škaredšie veci, no nie sú na to žiadni vierohodní svedkovia.

Ak by ste chceli vidieť niečo škaredšie, ako je vogónska loď, museli by ste do nej vojsť a pozrieť sa na Vogóna. Ak však máte aspoň trocha rozumu, presne toto by ste nikdy nespravili. Vogón by sa totiž nikdy nerozpakoval urobiť vám niečo tak nezmyselne ohyzdné, že by ste si želali, aby ste sa nikdy neboli narodili alebo (ak máte ešte viac rozumu) aby sa nikdy nenarodil dotyčný Vogón.

Priemerný Vogón by o tom vlastne ani nepremýšľal. Sú to tupé, zanovité kreatúry s dlhým vedením a premýšľanie skutočne nepatrí medzi ich silné stránky. Anatomická analýza Vogónov prezrádza, že ich mozog bola pôvodne len hrozne zdeformovaná, nesprávne umiestnená dyspeptická pečeň. Najslušnejšie, čo sa o nich dá povedať, je to, že vedia, čo majú radi. Zvyčajne to znamená ubližovať druhým a, pokiaľ je to možné, čo najčastejšie sa rozzúriť do nepríčetnosti.

Jedna z vecí, ktoré, naopak, radi nemajú, je nechať za sebou nedokončenú prácu. Pre tohto Vogóna a túto konkrétnu prácu to z viacerých dôvodov platilo dvojnásobne.

Tento Vogón – Prostetnik Vogón Jelc z Galaktickej plánovacej rady pre hyperpriestor – mal za úlohu zdemolovať takzvanú planétu Zem.

Zavrtel svojím monumentálne odporným telom na zle tvarovanom slizkom sedadle a uprel pohľad na obrazovku, na ktorej sa ukazovali výsledky systematického skenovania *Srdca zo zlata*.

Vôbec mu nezáležalo na tom, že *Srdce zo zlata* je najnádhernejšie a vďaka svojmu prevratnému pohonu na nekonečnú nepravdepodobnosť aj najrevolučnejšie plavidlo, aké bolo kedy postavené. Estetika a technológia boli preňho uzavretými kapitolami, a keby bolo po jeho, dal by spáliť aj knihy, v ktorých sa o nich píše.

Ešte menej mu záležalo na tom, že na palube je Zafod Bíblbrox. Momentálne to bol už bývalý prezident galaxie a jeho aj túto loď, ktorú ukradol, prenasledovali všetky policajné zbory vo vesmíre, no Vogóna to nezaujímalo.

Mal v ohni iné želiezka.

Vraví sa, že Vogóni sa vedia nad menšie úplatkárstvo a korupciu povzniesť asi tak, ako sa dokáže more povzniesť nad oblohu, a v tomto prípade to platilo dvojnásobne. Keď Prostetnik Vogón Jelc počul slová ako „česť“ či „morálka“, siahal po slovníku, a keď začul cvendžanie väčšieho množstva peňazí pripravených zmeniť majiteľa, siahal po predpisocho – aby ich niekam zahodil.

Tým, že sa tak nezmieriteľne a neúnavne snažil dosiahnuť zničenie Zeme a všetkého, čo na nej bolo, šiel tak trochu nad rámec svojich povinností. Existovali dokonca aj isté pochybnosti o tom, či sa daný hyperpriestorový obchvat bude vôbec stavať, on ich však jednoducho ignoroval.

Z hrdla sa mu vydralo nechutne spokojné zakrochkanie.

„Počítač!“ zrukol. „Daj mi na linku môjho osobného špecialistu na mozog!“

O pár sekúnd sa na obrazovke objavila tvár Izáka Krpatého. Mal na nej úsmev človeka, ktorý vie, že od Vogóna, na ktorého hľadá, je vzdialený desať svetelných rokov. Dal sa z neho vycítiť aj náznak irónie. Vogón o ňom síce úporne hovoril ako o „svojom osobnom špecialistovi na mozog“, no uňho sa vlastne nebolo veľmi o čo starať a Krpatý bol v skutočnosti jeho zamestnávateľ. Platil mu hrozné peniaze za istú špinavú prácičku. Ako jeden z najznámejších a najúspešnejších psychiatrov v galaxii bol spolu s konzorciom kolegov pripravený minúť astronomické sumy, pretože nadobudol presvedčenie, že ide o bytie či nebytie celého jeho odboru.

„Nuž,“ ozval sa, „zdravím svojho najobľúbenejšieho vogónskeho kapitána Prostetnika. Ako sa máte?“

Vogónsky kapitán mu oznámil, že pred pár hodinami vyhladil v rámci disciplinárneho cvičenia takmer polovicu svojej posádky.

Krpatého úsmev ani na sekundu nepoľavil.

„Nuž,“ povedal znova, „myslím, že takéto správanie je pre Vogóna úplne normálne. Ide o celkom prirodzené a zdravé ventilovanie agresívnych inštinktov prostredníctvom nezmyselného násilia.“

„To vravíte vždy,“ zachrochtal Vogón.

„Nuž,“ povedal Krpatý do tretice, „to je zasa úplne normálne správanie každého psychiatra. Dobre. Teraz máme obaja jasno v tom, aké mentálne postoje u nás momentálne prevládajú. Povedzte mi, ako to vyzerá s našou misiou.“

„Našli sme tú loď.“

„Výborne,“ potešil sa Krpatý. „Výborne. A posádka?“

„Je tam pozemšťan.“

„Vynikajúce! A ďalej?“

„Ďalej tam je žena z tej istej planéty. Títo dvaja sú poslední, čo prežili.“

„Skutočne dobré.“ Krpatý priam žiaril od nadšenia. „Kto ešte?“

„Ten Prefect.“

„Áno?“

„A Zafod Bíblbrox.“

Krpatého úsmev až teraz zmizol, no iba na krátku chvíľu.

„Ach, áno,“ vyhlásil. „Dalo sa to predpokladať. Veľmi nešťastná zhoda okolností.“

„Blízky priateľ?“ spýtal sa Vogón, ktorý to slovné spojenie kdesi počul a mal chuť ho vyskúšať v praxi.

„To nie,“ odvetil Krpatý. „Viete, v mojej profesii nemáme blízkych priateľov.“

„Aha,“ zafučal Vogón. „Profesionálny odstup.“

„Ale kdeže,“ opravil ho Krpatý pobavene. „Jednoducho na to nepoznáme tie správne finty.“

Odmĺčal sa. Na tvári mal stále úsmev, no zároveň sa začínal trochu mračiť.

„Lenže,“ pokračoval, „Bíblbrox je jedným z mojich najvýnosnejších klientov. Má problémy s osobnosťou, o akých sa väčšine psychoanalytikov ani nesnívalo.“

Chvíľu sa s tou myšlienkou pohrával, až ju napokon trochu nechotne potlačil.

„Nevadí,“ vyhlásil. „Ste pripravený splniť úlohu?“

„Áno.“

„Dobre. Okamžite tú loď zničte.“

„A čo Bíblbrox?“

„Nuž,“ odvetil Krpatý veselo, „aj on je len človek, nemám pravdu?“

Hneď nato obrazovka potemnela.

Vogónsky kapitán stisol tlačidlo komunikátora, ktorý ho spájal so zvyškami zdecimovanej posádky.

„Útok!“ zavelil.

Presne v tej chvíli Zafod Bíblbrox vo svojej kajute nahlas zahrešil. Pred dvoma hodinami vyhlásil, že si skočia na niečo pod zub do Reštaurácie na konci vesmíru, po čom nasledovala zúrivá hádka s lodným počítačom, až nakoniec zúrivo odpochoďoval do svojej kajuty, kričiac, že si tú nepravdepodobnosť radšej vypočíta ceruzkou na papieri.

*Srdce zo zlata* bolo vďaka svojmu nepravdepodobnostnému pohonu najvýkonnejším a najnepredvídateľnejším plavidlom vo vesmíre. Neexistovalo nič, čo by nezvládlo, za predpokladu, že ste presne vedeli, aká nepravdepodobná je vec, ktorú od neho chcete.

Zafod plavidlo ukradol vo chvíli, keď ho mal ako prezident slávnostne uviesť do prevádzky. Nevedel presne, prečo to spravil. Vedel iba to, že sa mu to páčilo.

Nevedel ani to, prečo sa stal prezidentom galaxie, až na to, že mu to pripadalo fantasticky zábavné.

Bolo mu jasné, že musia existovať aj iné, hlbšie dôvody, tie však ostali uväznené v temných, izolovaných zákutiach jeho dvoch mozgov. Najradšej by bol, keby tieto temné, izolované zákutia jednoducho niekam vypadli, pretože občas sa stávalo, že sa na chvíľu vynorili na povrch. Zakaždým pritom vnášali čudné myšlienky do svetlých, veselých častí jeho moz-

gov a snažili sa ho odpútať od toho, čo pokladal za základnú povinnosť svojho života – od fantastickkej zábavy.

Momentálne sa nijako fantasticky nezabával. Došla mu trpezlivosť aj ceruzky a začínalo mu škvŕkať v žalúdku.

„Hviezdne kiahne!“ hromžil.

Presne v tej istej chvíli sa Ford Prefect nachádzal vo vzduchu. Niežeby sa niečo stalo s umeľou gravitáciou lode, to nie. Nachádzal sa vo vzduchu, pretože skočil zo schodov vedúcich k obytným kajutám lode. Boli dosť vysoké, takže dopadol tvrdo a na sekundu celkom stratil rovnováhu. Hneď ju však našiel a rozbehol sa po chodbe tak prudko, až pred ním zdesene odletovali malé servisné roboty. Zahol za roh, vrazil do Zafodovej kajuty a vysvetlil mu, čo ho trápi.

„Vogóni!“ skríkol.

Krátko predtým sa Arthur Dent vybral zohnať si trocha čaju. Na túto výpravu sa už vopred nepozeral s veľkým optimizmom, lebo vedel, že jediným zdrojom teplých nápojov na celej lodi je zaostalý kus zariadenia, vyrobený firmou Sirius Cybernetics. Bol to stravomatický syntezátor nápojov a už sa s ním v minulosti stretol.

Tento prístroj tvrdil, že dokáže vyrobiť neuveriteľnú škálu nápojov presne podľa chuti a metabolizmu osoby, ktorá ho používa. Keď to s ním Arthur skúšal, zakaždým mu vyplul plastový pohár plný tekutiny, ktorá sa takmer – no nie úplne – vôbec nepodobala na čaj.

Pokúsil sa s tou mašinou vyjednávať.

„Čaj,“ prikázal.

„Ochutnajte a podelte sa,“ povedal stroj ako vždy a vyplul ďalší pohár.

„Ochutnajte a podelte sa“ je firemný slogan enormne úspešnej divízie sťažností spoločnos-

ti Sirius Cybernetics, ktorá pokrýva všetky kontinenty troch stredne veľkých planét a v posledných rokoch je jedinou časťou firmy prinášajúcou nepretržitý zisk.

Tento slogan stojí – alebo skôr stál – neďaleko vesmírneho prístavu oddelenia sťažností na Ead-  
raze. Bohužiaľ, hmotnosť päť kilometrov vysokých osvetlených písmen spôsobila, že sa pod nimi prepadla strecha a takmer až do polovice sa zaborili do kancelárií mnohých nadaných mladých manažérov sťažností – dnes už zosnulých.

Horná polovica nápisu v súčasnosti v miestnom jazyku znamená „Strč si hlavu do svine“ a osvetľuje sa iba pri skutočne výnimočných príležitostiach.

Arthur zahodil šiesty pohár hnedej tekutiny.

„Počúvaj, stroj,“ zavrčal, „ty tvrdíš, že vieš syntetizovať akýkoľvek existujúci nápoj, tak prečo mi stále podstrkuješ túto nepitnú brečku?“

„Používam nasnímané dáta o výživovej hodnote a pocitoch uspokojenia,“ odvrkol stravomat. „Ochutnajte a podelte sa.“

„Chutí ako šťanky!“

„Ak ste si vychutnali zážitok z tohto nápoja,“ pokračoval stroj, „prečo sa oň nepodeliť s priateľmi?“

„Pretože o nich nechcem prísť,“ odvetil Arthur ostro. „Nemohol by si sa aspoň pokúsiť pochopiť, čo ti hovorím? Ten nápoj...“

„Ten nápoj,“ prerušil ho stravomat sladko, „bol špeciálne prispôbený vašim individuálnym požiadavkám na chuť, výživu a pôžitok.“

„Aha,“ zavrčal Arthur. „Takže som masochista, čo drží diétu?“

„Ochutnajte a podelte sa.“

„Zavri zobák!“

„To bude všetko?“



Arthur sa rozhodol, že to nemá cenu.

„Áno,“ odvetil.

Potom si však povedal, že to len tak nevzdá.

„Nie,“ opravil sa rýchlo. „Pozri sa, je to vlastne celkom jednoduché. Chcem od teba iba... obyčajnú šálku čaju a ty mi ho urobíš. Buď ticho a počúvaj.“

Posadil sa a začal rozprávať. Porozprával stravomatu o Indii, Číne a Cejlóne. Hovoril mu o širokých lístkoch sušiacich sa na slnku, strieborných kanviciach a letných popoludniach na trávniku. Hovoril o tom, ako sa mlieko nalieva skôr než čaj, aby sa nezvarilo. Dokonca mu porozprával (stručne) aj o histórii Východoindickej spoločnosti.

„Takže o to tu ide?“ spýtal sa stravomat, keď skončil s výkladom.

„Áno,“ odvetil Arthur. „Presne to od teba chcem.“

„Chcete chuť suchých listov vylúhovaných vo vrelej vode?“

„Ehm... áno. S mliekom.“

„Vyžmýkaným z kravy?“

„Nuž, asi sa to dá povedať aj takto...“

„Budem s tým potrebovať trocha pomôcť,“ vyhlásil stroj britko. Všetka veselá familiárnosť sa z neho odrazu vytratila. Bolo jasné, že to berie smrteľne vážne.

„Stačí povedať, čo ešte mám urobiť,“ ponúkol sa Arthur.

„Vy ste už spravili viac než dosť,“ oznámil mu stravomat.

Povolal si na pomoc niekoho iného.

„Zdravíčko!“ zahlaholil lodný počítač.

Stravomat mu vysvetlil všetko, čo sa dozvedel o čaji. Počítač sa zdesil, prepojil svoje obvodov so stravomatom a obaja zachmúrene zmĺkli.

Arthur chvíľu čakal, čo sa bude diať, nedialo sa však vôbec nič.

Pobúchal po stravomate. Stále nič.

Nakoniec to vzdal a odišiel na mostík.

*Srdce zo zlata* nehybne viselo vo vzducho-prázdne vesmíru. Okolo neho žiarili miliardy hviezd galaxie. Priamo k nemu sa blížila nechutne žltá vogónska loď.

### 3

„Nemáte niekto čajník?“ spýtal sa Arthur, keď vošiel na mostík. Hneď nato sa musel začudovať, čo to vidí. Trillian vrieskala na počítač, nech jej okamžite odpovie, Ford po ňom trieskal pästou a Zafod doň kopal. Nechápal ani to, prečo je na hlavnej obrazovke hnusná žltá hruda.

Odložil prázdnu šálku, ktorú si priniesol, a prešiel k ostatným.

„Zdravím,“ nadhodil opatrne.

Zafod sa práve hodil k naleštenej mramorovej doske, pod ktorou bolo ovládanie konvenčného fotónového pohonu. Ovládače sa mu zhmotnili pod rukami a on bleskovo prepol na ručné ovládanie. Potlačil ho, potiahol, opäť potlačil a nahlas zahrešil. Fotónový motor sa bolestne zachvel a zdochol.

„Niečo sa deje?“ vyzvedal Arthur.

„No teda! Počuli ste?“ zamrmlal Zafod tesne pred tým, ako sa vrhol k manuálnemu ovládaniu nepravdepodobnostného pohonu. „Opica prehovorila!“

Nepravdepodobnostný motor dvakrát ticho zavyl a takisto zdochol.

„Vážny historický okamih,“ pokračoval Zafod, kopúc do ovládania. „Hovoriaca opica!“

„Ak tá niečo rozčúlilo...“ začal Arthur.

„Vogóni!“ odsekol Ford. „Útočia na nás!“

Arthurovi až zaskočilo.

„Tak čo tu ešte robíme? Vypadnime odtiaľto!“

„Nemôžeme. Zablokoval sa počítač.“

„Zablokoval?“

„Vraj má obsadené všetky okruhy. Uberá energiu z celej lode.“

Ford odstúpil od počítačového terminálu, utrel si rukávom čelo a sťažka sa oprel o stenu.

„Nemôžeme robiť vôbec nič,“ vyhlásil, uprel pohľad do prázdna a zahryzol si do pery.

Keď ešte Arthur chodil do školy, dávno pred demoláciou Zeme, občas hrával futbal. Nebol bohvieaký futbalista a jeho hlavnou špecialitou bolo dávať v dôležitých zápasoch vlastné góly. Zakaždým, keď sa to stalo, cítil čudné šteklenie na zátylku, ktoré mu pomaly prešlo na líca a rozpálilo obočie. Teraz si odrazu nesmierne živo vybavil trávu, blato a kopu chlapcov, čo sa mu posmievajú.

Na zátylku cítil čudné šteklenie, ktoré pomaly prechádzalo na líca a rozpaľovalo obočie.

Otvoril ústa, že niečo povie, hneď ich zasa zavrel.

Znova otvoril ústa, ani teraz však nič nepovedal.

Nakoniec sa mu predsa len podarilo niečo zo seba dostať.

„Ehm,“ povedal a odkašlal si. „Povedzte,“ pokračoval tak nervózne, že sa naňho všetci zarazene pozreli. Letmo pritom fľochol po blížiaccej sa žltej hrude na hlavnej obrazovke. „Povedz-

te,“ súkal zo seba sťažka, „nevraavel počítač, čo ho tak zamestnalo? Viete, len tak pre zaujímavosť...“

Prebodlo ho niekoľko vražedných pohľadov.

„No, ehm... Vlastne o nič nejde. Len sa tak pýtam.“

Zafod natiahol ruku a zdrapil ho za krk.

„Čo si s ním spravil, opičiak?“ zafučal.

„No,“ odvetil Arthur, „vlastne nič. Ide len o to, že som sa pred chvíľou snažil zistiť, ako sa tu dá urobiť...“

„Áno?“

„Ako sa tu dá urobiť trochu čaju.“

„Presne tak, kamoši,“ ozval sa nečakane spevavý hlas počítača. „Práve to riešim, a poviem vám, je to riadne zapeklité. O chvíľku sa vám ozvem.“ Opäť upadol do mlčania, ktorého intenzita sa dala porovnať azda len so zúrivými pohľadmi troch ľudí okolo Arthura Denta.

Vogóni akoby vycítili, že treba trochu uvoľniť napätie, a práve v tej chvíli začali strieľať.

Loď sa triasla, chvela a dunela. Tri centimetre hrubý ochranný štít na jej vonkajšom povrchu pukal, prskal a nadúval sa pod salvami desiatky 30-megapriebojných ultravražedných fotrazónových kanónov. Zdalo sa, že to už dlho nevydrží. Ford Prefect mu osobne dával tak štyri minúty.

„Tri minúty a päťdesiat sekúnd,“ oznámil o čosi neskôr.

„Štyridsaťpäť sekúnd,“ dodal v príslušnom čase. Ledabolo pritom prepol pár nefunkčných spínačov a zagánil na Arthura.

„Zomieraš po šálke čaju, čo?“ zavrčal. „Tri minúty a štyridsať sekúnd.“

„Prestaneš už počítať?“ oboril sa naňho Zafod.